

עבודת השם

כרלת "ללא"

דָּבַר אֱלֹהֵינוּ וְאַל-נִבְּנוּ לְאָמֵר, כִּי תִבְרְכוּ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... (נשא ורכב) בפרשה זו נאמרה מצות ברכת כהנים. שציווה הקב"ה לכוהנים ולברך את ישראל כה תברכו וגו' כך תהא הברכה שתברכו אותם. שאין לכם רשות לא להוסיף ולא לגרוע ממנה וזוהי הברכה. יברך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחנך וישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. ולהלן נבאר את התיבות האלו. ולמה נסמכה מצות ברכת כהנים לפרשת נזיר, כדי ללמדנו שיוזר הכהן שלא יהיה שתוי יין בשעה שמברך את ישראל, ולכן אומר כאן הכתוב: כה תברכו את בני ישראל. כלומר: תהיו כעניין הנזיר שאינו שותה יין. ומכאן למדים הדין שאין אומרים ברכת כהנים בתפילת המנחה, שכן בשעה זו עשוי אדם להיות שתוי יין, כי הא אחרי ארוחת צהרים וזה מה שבזמנו נהגו לשתות.

ודעו שחסד גדול עשה הקב"ה עם ישראל שרצה לברכם וציווה שהברכה תהיה על ידי איש קדוש, שכל מחשבות הכוהנים יום ולילה הן בענייני עבודתו יתברך, ונפשו דבוקה תמיד ביראתו ותעמוד זכותו שתשרה הברכה. ואם תשאלו, מאחר שרצה הקב"ה לברכנו, למה היה צריך לעזרת הכוהנים שתעמוד זכותם. הלא מוטב היה שהקב"ה יברך אותנו בכבודו ובעצמו. אבל אין זו שאלה כלל שאמנם רצה הקב"ה לברכנו, אבל אף רצה שאנו נהיה מתוקנים ומוכנים, שנעשה הכנות להיות ראויים לכך ע"י שיפור מעשינו, כמו שאומר הכתוב: אם בחוקותיי תלכו ואת מצוותי תשמרו וגו' ונתתי גשמיכם בעתם. וכן אומר המדרש שישראל אומרים לפני הקב"ה: צוית על כוהניך לברכנו. אין לנו הכרח בברכות הכוהנים שהרי אתה בעצמך יכול לברכנו כמו שנאמר: השקיפה ממעון קודשך מן השמים וברך את עמך ישראל וגו'.

אמר להם הקדוש ברוך הוא: אף על פי שצויתו לכוהנים לברך אתכם, אין הברכות תלויות בהם אלא בי, שאני עצמי עומד עליהם לברך אתכם. וכך בשעה שהכוהנים נושאים כפיהם לברך את ישראל ניצב הקב"ה מעליהם, שכן אומר הכתוב: הנה זה עומד אחר כותלנו משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים (שיר השירים, ב) ר"ל בשעה שהכוהנים עומדים ואומרים ברכת כהנים, עומדת השכינה ומציצה בעד החלונות שהוא האויר שבין אצבעות הכוהנים כשנושאים את כפיהם. ומבין החרכים האלו הוא מציץ לברך את ישראל. וזהו שאומר כאן הכתוב: ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם. אל תחשבו שהכוהנים הם המברכים, שאין הכוהנים צריכים אלא להזכיר את שמי,

יְנַשָּׂא, אֶת-רֹאשׁ בְּנֵי גִרְשׁוֹן-צַנְסִיָּהִם: לְבֵית אֲבֹתָם, לְמִשְׁפַּחָתָם. (נשא ורכב) רק לאותם שממשיכים בדרך אבותם, ויהיו ראויים להתייחס עליהם, וכתוב בכל מקום מקוטר ומוגש לשמי ומנחה טהורה, דרשו חכמינו זיכרונם לברכה אלו תלמידי חכמים שבבבל שעוסקים בתורה כאילו הקריבו כל הקורבנות, הינו לבני גרשון. לבני פרוש לבון עונותיהם, לבית אבותם, שעל ידי תשובה זוכה לחזור לבית אבותם, למשפחתם אל הקדושה העליונה. וראיה לזה שאחריו כתוב בפרשת תשובה, איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם למעול מעל בשם, ואם חס ושלום לא ממחר לעשות תשובה, מה כתוב אחריו איש איש כי תשטה אשתו ומעלה בו מעל, עכשיו יבוא בעל כורחו אצל הכהן הוא ואשתו בבושה וחרפה ולפני קהל ישראל הפך ממה שלא בא הוא לברו אצל החכם בצנעה.

יְנַשָּׂא, אֶת-רֹאשׁ בְּנֵי גִרְשׁוֹן-צַנְסִיָּהִם: לְבֵית אֲבֹתָם, לְמִשְׁפַּחָתָם. (נשא ורכב) ראיתי ב"כסא רחמים" שבני גרשון היו נזהרים הרבה משלושה דברים שכתוב בפרשת מטות נדר, שבועה, אסור, שנאמר איש כי ידור נדר לה' או השבע שבועה לאסור אסר, למה נסמכו אלו השלושה זה לזה? לומר כל מי שנודר אחרי כן יבוא להישבע שבועה, ואחר כך אסור אסר על נפשו, יען שזה מכשול גדול ומביא צרות לאדם, ראיה מיעקב אבינו עליו השלום בחיר שבאבות, כמה צרות באו עליו בעבור שאיחר נדרו, פגע בו עשו ולקח מנחה גדולה ובא המלאך ויאבק עמו כל הלילה והוא צולע על ירכו, צרת דינה, צרת יוסף, מיתת רחל, אמר הקדוש ברוך הוא עד מתי הצדיק הזה לוקה בשביל נדרו ואינו מרגיש? מיד אמר לו קום עלה בית אל אשר נדרת לי שם נדר. ובני גרשון שהו נזהרים באלו השלושה דברים, סימן לזכר נשא ראשי תיבות נדר, שבועה, אסור. (אהבת חיים)

19:18	כניסת השבת
20:23	
19:40	צאת השבת
20:52	
5:40	שקיעה
	ר. תם
	הנץ

הפטרה: "ויהי איש"

והם התיבות יברכך ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחנך, יישא ה' פניו אליך וישם לך שלום, ואני הוא שאברכם. שכל המברך את ישראל אני אבא ואברכנו, כמו שנאמר ואברכה מברכך. אמור להם: כד תימרון להון (תרגום אונקלוס) כשמתברכים בני ישראל הרי גם הכוהנים מפיקים טובה מזה, שכן מתרבות מתנות כהונה שלהם. אם כן הרי בזמן שדם מברכים את בני ישראל עלולים הם להתכווין גם לטובת עצמם, על כן אמרה תורה: "אמור להם ככוונה ובלב שלם" (רש"י) שתהיה כוונתם רק לטובת בני ישראל ולא לטובת עצמם. זהו שמדגיש התרגום ואומר: "כד תימרון להון" ברכתכם תתקבל רק אם תימרון להון ולא תתכוונו לעצמכם. לפיכך מזכיר כאן הכתוב את אהרון לחוד, שכן במדבר, בעת כהונתו של אהרון, עדיין לא נהגו מתנות כהונה ואם כן בוודאי הייתה כוונתו טהורה ונאמנה, אך ורק לטובת בני ישראל, לכן אמרה התורה "כה תברכו" כמו בני אהרון במידבר (כתב סופר)

"ישא יהוה פניו אליך, וישם לך שלום, וישמו את-שמי, על-בני ישראל; ואני, אברכם." (נשא ו, כ"ד) ותראו שבפסוק הראשון יש שלוש תיבות, כנגד אברהם יצחק ויעקב. ללמדנו שהקב"ה, מברך בזכותם. ובפסוק השני יש חמש תיבות, שזכות ה' חומשי תורה, ובפסוק השלישי יש שבע תיבות כנגד שבעת רקיעים, ושלוש התיבות שבפסוק הראשון הם כנגד שלשת העולים שעולים לתורה בשני ובחמישי, הה' בפסוק השני כנגד ה' הקרואים ביו"ט, והשבע בפסוק הג' כנגד ז' הקרואים בשבתות. ומפני שנאמר בברכת כהנים וישם לך שלום וכדי שלא יבואו בית לוי והישראלים לידי ריב בעליה לתורה.

וכן תראו שבפסוק הראשון יש ט"ו אותיות כנגד שם י"ה, ובפסוק השני יש כ' אותיות, וזה כנגד ה"ה ובפסוק השלישי יש כ"ה אותיות כנגד י"ה, לרמוז שהקב"ה היה הוה ויהיה. הוא היה לפני שנברא עולם והוא הוה והוא יהיה, ברוך הוא וברוך שמו. (מעם לועז)

סיפור בהמשכים "ספר הפלאים" חלק ב

קיצור: ערבי תושב המקום הופיע לפתע בשערי הישיבה, בשעה שהתלמידים ישבו והקשיבו לשיעורו של ראש-הישיבה, ובפיו בקשה מוזרה. זה היה עוד מאורע מופלא הקשור לספר-התורה המיוחד שהוחזק בידי קהילת יהודי דרנה. **המשך:** ספר-התורה הוכנס להיכל בליווי עם רב, בשירים ובמחולות, ומאז נשמר בקפדנות רבה. היום שבו הגיע אליהם הספר בדרך פלאית כל-כך היה ראש-חודש אלול, והוא נחוג מדי שנה בשנה בקהילת יהודי דרנה. בגלל קדושתו והניסים שאירעו לו קיבל הספר את הכינוי 'הצג'יר מדרנה'. קל אפוא להבין את התרגשותם של יהודי העיר כאשר התברר כי ספר-התורה ניצל שוב באורח מופלא. הסיפור מוגש על-פי עדותו של רבי משה אסרוסי, מגדולי רבני טריפולי, שהתגורר בעצמו כמה שנים בעיר דרנה, והיה מראשי הישיבה שם. רבי משה אסרוסי היה באמצע שיעור לפני תלמידיו, בשעה שהופיע הערבי בפתח. זה לא היה דבר שבשגרה ברחוב היהודים, ובתחילה התלמידים נבהלו מעט. מי יודע מה זומם האיש, הרהרו בליבם. גם מראהו הגס ועיניו המגושמות הוסיפו לחשש. "מה תבקש?", שאל רבי משה. הערבי השיב שהביא עמו כד שמן, והוא מעוניין לתרום אותו לבית-הכנסת, כדי שהקב"ה יסלח לו. דברי עוררו את סקרנותם של הנוכחים והפיגו את חששם רבי משה ביקש ממנו לגשת אליו ולהסביר את בקשתו. בנוך ומבוש החל הערבי לספר: "אתמול בלילה, בשעה מאוחרת, חדרתי לבית-הכנסת, פתחתי את היכל-הקודש, והוצאתי את ספר התורה 'הצג'יר'. כוונתי הייתה לברוח עמו לארץ רחוקה ולמוכרו שם. בעודי יורד במדרגות החשוכות של בית-הכנסת, וספר-התורה ביד, חשתי לפתע שאיני יכול לראות דבר. בתחילה היה נדמה לי כי עננים כיסו את אור הלבנה, החודר מבעד לחלונות, אולם ככל שניסיתי להתקדם הבנתי כי מאור עיניי פשוט נלקח ממני. "ברגע הראשון נבהלתי מאוד, אבל מיד אחר-כך חדרה לתודעתי ההכרה, כי בגלל הספר הקדוש הגנוב שעמי הענישו אותי מן השמים ונטלו ממני את מאור עיניי. התחלתי לחזור לאחוריי. בקושי רב עלה בידי להתקדם עד שהצלחתי לחזור ולפתוח את הייכל ולהכניס את הספר בחזרה למקומו. "באורח פלא, ברגע שמשו ידי מארון-הקודש חזרה אליי יכולת הראייה. התרגשות ופחד מילאו אותי ומיד נדרתי נדר, כי מחר אתרום כד שמן לבית-הכנסת, למען יסיר האלוקים את כעסו מעליי ולא יענישני עוד". הרב נטל מידי את הכד ושילחו לביתו, וחזר ללימודו כאילו היה כאן דבר רגיל לגמרי. אולם בני הישיבה סיפרו את הסיפור ובתוך זמן קצר התפרסם הנס בכל העיר. **סוף!**

פינת ההלכות ע"פ ילקוט יוסף "איסור הנאה ממלאכת גוי בשבת" כרך ד.

א. עכו"ם שעשה מלאכה בשבת לצורך ישראל, אסור לישראל ליהנות מאותה מלאכה בשבת, אף אם לא ציווהו על כך. ואף אם אין העכו"ם מכיר את ישראל אך אומר בפירוש שלצורך ישראל הוא עושה, אסור ליהנות ממלאכתו בשבת. ואפילו אם אינו אומר בפירוש שעושה לצורך ישראל, אך מעשיו מוכיחים שעושה לצורכו, גם כן אסור ליהנות ממלאכתו בשבת. [ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד מח]

ב. לפיכך מה שיש נוהגים שהשפחה מכינה קפה או תה לבני הבית ע"י הדלקת הגז ושאר חילולי שבת, יש להזכירם שהדבר אסור, ושאסור להם ליהנות מזה בשבת. ואם השפחה הרתיחה מים לצורך עצמה, ונתר מהמים, יש אומרים שגם בזה אסור לישראל לשתות ממים אלה, שבכל דבר של אכילה או שתיה יש לחוש שמא יבואו לוגר לוגי בפירוש שיבשל בשבת. ויש אומרים שלא החמירו בזה אלא בפת שאפאה הגוי, שיש לחוש שמא בבין השמשות היה הלחם עדיין קמח ויש בו דין מוקצה, אבל בבישול מים וכדומה אין לאסור את המים אם בישלם העכו"ם לצורך עצמו. ובפרט שיש מתירים גם בפת. ובשעת הדחק או לצורך מצוה, יש להקל לשתות ממים אלה [שנתרו מהמים שהרתיחה לצורך עצמה]. [ילקוט"י שבת ד' עמ' מח]

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת שלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאווגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"